

zam değil, güncelleme!

Geçtiğimiz Nisan ayında yapılan zamlarla birlikte doğalgaza yapılan zam yüzde 30'u aştı.

Ekonomik büyümedeki yavaşlama gerekçesiyle toplanamayan doğrudan vergiler yerine gelirler yine dolaylı vergilerle toplanmaya çalışılıyor. Ancak bütçe açığı bu vergi artışıyla da kapanmayacağı için Ocak ayında doğalgazdan elektriğe pek çok kalemden yeni zamlar yapılması da bekleniyor.

Önce Maliye Bakanı Mehmet Şimşek açıkladı. 'Bütçe açığı var!' Hemen ekledi: "... bu konuda "düzeltici önlemler" üzerinde çalışıyoruz. Özellikle cari açık nedeniyle mali disiplinin sürmesi için çabalyoruz."

Bu cümleler ilk başta Maliye Bakanı'nın Başbakanlığa yeni araç filosu ya da uçak alımı, bakanlıkların yaptığı lüks harcamaların kısılması vb. için önlem alınacağını yani 'mali disiplin' için çaba harcandığına yorumlanırdı. Hemen ardından dolaylı vergileri artırmak için hazırlık yaptıklarını söylemeseydi eğer! Maliye Bakanı'nın bu açıklaması ile çakışan 'büyüme rakamlarındaki düşüş' bir anda 'Ekonomi tıkrında' tekerlemesinin "Kriz var, kriz var" cümlesine dönüşüvermesine yetti. Ve Maliye Bakanı Şimşek'in açıklamalarının 'zam yağmuru'nun ilk damlaları olduğu ortaya çıktı.

'Zam yağmuru' dedik ama bakanlar bunu farklı isimlerle anmayı tercih ediyor. 'Vergi artışı' diyen de var, 'Güncelleme' diyende. TRT'den kalma 'fiyat ayarlaması' lafı ise eskidiğinden olsa gerek pek kullanılmıyor artık.

'Vergi artışı' 2012 bütçesinin gelir tahminlerinin tutmayacağına anlaşılması üzerine gündeme gelmiş. Yıllardır bütçeyi özelleştirme gelirleri ile 'denkleyen' AKP hükümeti satacak kurumlar azalınca en kolay yolu seçti yine: Dolaylı vergileri arttırmak!

Ekonomik büyümedeki yavaşlama gerekçesiyle toplanamayan doğrudan vergiler yerine gelirler yine dolaylı vergilerle toplanmaya çalışılıyor. Ancak bütçe açığı bu vergi artışıyla da kapanmayacağı için Ocak

Dünyanın en pahalı benzinini kullanan
ülke sıralamasında birinciliği Norveç'in elinden kaptık...

ayında doğalgazdan elektriğe pek çok kalemden yeni zamlar yapılması da bekleniyor.

Son zamlar yapılmadan bir gün önce hükümeti destekleyen medya kuruluşları, Maliye Bakanlığı'nın 10 milyar dolarlık bütçe açığını kapatmak için zam yapmaya hazırladığını, ancak Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın zamların "dar gelirliyi rahatsız etmeyen, orta ve üst gelir grubuna yönelik önlemler üzerinde durma talimatı verdiğini, bunun da ekonomi bürokrasisini rahatlattığını" yazdılar. Güya Başbakan zamların hedefinin 'üst kesimler' olmasını istemiş. Ama gelin görün ki bütçe açığının 10 milyar dolar değil, 14 milyar dolar olduğu ortaya çıktı. Bakanlık bürokratları 4 milyar dolarlık bir 'hata' yapmışlarmış meğer! Neyseki Başbakan yardımcısı Ali Babacan var ve bu yanlışlıktan da olsa düzeltti:

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan İngiltere'de yaptığı açıklamada "Bütçe açığının GSYH'ye oranının hedefi 1 puan aşacağını" açıkladı. Maliye bakanı yüzde 1.5 demişti ve 10 milyarlık 'kaynak' arayacaktı. Babacan'ın düzeltmesi ile birlikte açığın oranı yüzde 2.5'e çıkıverdi. Dolayısıyla da bulunacak kaynak 14 milyar dolara tırmandı. 'Bulunacak kaynak' için 'yolunacak kaz' formülü böylece devreye girdi.

Ve 22 Eylül'de zamlar klasik deyimleriyle 'yağmur gibi' gelmeye başladı. ÖTV'den yeniden değerlendirilmelerine hatta KDV'ye kadar pek çok vergi ve harcın

yanı sıra doğalgazdan elektriğe zam, pardon(!) güncelleme yapıldı. Akaryakıtta "2 kuruş indirim 10 kuruş bindirim" formülü ile yapılan otomatik zamlarda eklenince alt sınıflar hiç etkilenmediler(!) Pek çok temel üründe KDV yüzde 18'den 19'a çıkarılınca 'alt kesimler' yine etkilenmedi, KDV'si sıfırlanan pırlanta, zümrüt, yakut vb alıcıları etkilendi!

İnanırsanız.

Daha birkaç hafta önce sırasıyla Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Yardımcıları Bülent Arınç ve Ali Babacan yaptıkları açıklamalarla "IMF'ye 5 milyar dolar borç vereceğiz" diye övünüyordular. Son zamlarla IMF'ye verilen bu paranın kaynağının halkın cebi olduğu ortaya çıkmış oldu.

Ayrıca yapılan yüzde 20-30'luk zamlara rağmen yıl sonunda 'ne yapıp edip' enflasyonu 'tek haneli rakamlarda' tutmayı başaran hükümet -ki bu gizli formül üzerinde İsviçreli bilim adamları yıllardır araştırma yapmasına rağmen bir ilerleme kaydedemediler- yıl sonunda da zamlara 'durmak yok!' sloganı eşliğinde devam edecek. Ne olursa olsun enflasyonu yıl sonunda tek haneli rakamlarda tutmayı beceren ekonomik deha, devamında çalışana bu tek haneli enflasyon üzerinden maaş zammı vererek yine 'tek haneyle iki kuş' vurmuş olacak.

Bir de hükümet tarafından "Bütçe neden açık verdi?" sorusuna verilen cevaplar var ki bütçenin temel ge-

lir kalemi olan vergilerin yüzde 60'ını ödeyen ücretlilerin burada da kurban seçildiğini ortaya koyuyor. Efendim bütçe açığının artmasının en önemli sebebi emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artışı... E, o zaman çözüm de basit: Bu kalemlerde kısıntıya gitmek ya da SGK, Maliye, Hazine, Kalkınma Bakanlığı bürokratlarının eşsiz önerisiyle "tedavi giderlerini azaltmak": Sağlıktan tasarruf !

Hükümetin ikinci önlemi ise her zamanki gibi özelleştirme. Sata sata en sonunda elde kalan Milli Piyangoyu satacaklar. Bunun da yeterli olmayacağını düşündükleri için köprü ve otoyolların satışı için de hazırlıkları süürüdüyorlar. Yakında çok övündükleri duble yolları da satış listesine koyarlarsa hiç şaşmamak lazım!

Zamların açıklanmasının ardından AKP Bakanlarının her önemli olayda yaptığı ve artık asıl amacının dikkatleri dağıtmak olduğu ortaya çıkan 'prokovatif, saçma bir açıklama'yı yapma sırası Enerji bakanı Tamer Yılmaz'dan geldi. Enerji Bakanı Yıldız, 'gazı yakan, içkiyi içen ödesin' dedi.

Zamların 'bütçe açığını kapatmak için' yapıldığını unutan sadece içkiye zam yapılmış gibi bir algı yaratmayı ve zaten 'haram' olan bir şeye zam yaparak 'iyilik' yaptıklarını düşünen Yıldız'ın atladığı şey bütçe açığının sebebinin içki içenler, doğalgaz yakanlar, araba kullananlar olmadığı!

Dünya doğalgaz fiyatlarında son iki yıllık ortalamalara göre yüzde 40'lara varan düşüşe rağmen Türkiye'de geçtiğimiz Nisan ayında yapılan yüzde 20'lik zam ile birlikte yüzde 30'lara varan orandaki zammın sorumlusu gaz yakanlar mıdır? Yoksa Rusya'ya gidip gizli kapaklı anlaşmalar imzalayanlar mı?

Yıldız'ın açıklamaları hükümetin gerçek niyetini ortaya koyuyor aslında. Bütün zamlar bir arada düşünülünce şöyle bir tablo çıkıyor: Yemeyin, içmeyin, yakmayın!

Ya?!

"İtaat edin!"

Sağlıkta 'Katılım payı' 4 kat artacak

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın AKP Kongresi'nde verdiği talimat ile sosyal güvencilerde sıkı tedbirler alınacak. Elbette bu 'sıkı tedbirler' hükümetin elini bir kez daha vatandaşın cebine sokması anlamına geliyor. Sağlıkta gündeme gelecek önlemler 3 başlıkta yoğunlaşıyor. Bunlardan ilkinin bireysel katılım payı oluşturuyor. Teminat paketinin daraltılması ve daha çok hizmetin sigorta dışında olması, özel tamamlayıcı sağlık sigortası da gündeme gelmek için sırada bekliyor. Hükümetin talimat vermesi halinde "emeklilik yaşını yeniden arttırma" hemen masaya alınacak.

Sağlıkta bir süredir gözler yeni alınacak önlemlerde. Tartışılan önlemlerin ne zaman yürürlüğe gireceği bilinmiyor. Ancak yol haritasının ana hatları belirlendi.

Olası bir önlemler çalışmasında gündeme gelmesine kesin gözüyle bakılan konuların başında hastalardan alınan bireysel katılım payı bulunuyor.

Emeklilik yaşı tekrar artırılabilecek

Gündeme gelmesi beklenen bir diğer düzenleme ise, emeklilik yaşı ile ilgili. Sosyal Güvenlik Kurumu, bununla ilgili sunumlar yapıyor. Şu anki düzenlemeye göre, Türkiye'de 2035 yılında emeklilik yaşı tam anlamıyla 60'a çıkacak. Bunun 15 yıl öne çekilmesi demek tüm yaş gruplarının emeklilik yaşının da bir anlamda yükseltilmesi anlamına geliyor.

Teminat paketi daraltılıyor

Bir diğer düzenleme ise teminat paketi. Sağlık hizmetlerinin sosyal güvence kapsamında karşılanmasını teminat paketi sağlıyor. Bu teminat paketi kapsamındaki düzenlemeler için hastadan ücret alınmıyor. Teminat paketinin kapsamının daraltılması sırasında tüp bebek, ortodonti, fizik tedavinin bazı alanlarının sigorta kapsamı dışına çıkartılması gündeme gelecek.